

Segundo Ciclo Primaria Día das letras galegas 2011

Seminario de Formación Permanente «Lois Pereiro»

Xulio Gallego Revaldería
Armando Xosé Herrero Mayor
M.ª Luísa Mosquera Seijo
Paz Santiso Andrade
Ana María Seijo López
Mario Ramón Suárez Hermida

Seminario de Formación Permanente «Material didáctico sobre Lois Pereiro»

María José Fernández de Sanmamed Maneiro
Magdalena Franco Alonso
Eva Raquel Guimarey Cedeira
M.ª Isabel Hortas González
M.ª Jesús Souto Pereira
María José Vidal Dopazo

Seminario de Formación Permanente «Lois Pereiro na Rede»

Ana Fernández Jonte
Vanessa Guimarey Cedeira
Manuel Paz Anido
Julio Pedrosa Moreno
José Antonio Picado Rodríguez
M.ª Belén Suárez Carballo

Asesoría pedagóxica CEFOR A Coruña

Xosé Antón Amil García

Maquetación e deseño gráfico

Manolo Paz Anido (www.edugaliza.org)

Colexios participantes

CEIP Galán, de Oseiro-Arteixo
CEIP Eusebio da Garda, da Coruña
CEIP Torrente Ballester, de Sigrás-Cambre
CEIP Luís Seoane, de Mera-Oleiros
CEIP Montel Touzet, da Coruña
CEIP Portofaro, do Temple-Cambre
CEIP Praia de Quenxe, de Corcubión
CEIP Virxe do Mar, de Narón
CEIP W. Fernández Flórez, de Cambre
CEI de Vilarrodís, en Arteixo
CEIP San Xosé Obreiro, de Meicende, Arteixo
CEIP María Barbeito, da Coruña

Á Real Academia Galega, a Víctor Echave e a Xosé Manuel Pereiro pola súa colaboración e xenerosidade.

Edita

Seminario Permanente de Formación do Profesorado do CEIP de Galán,
Oseiro-Arteixo (A Coruña)

<http://www.seminariogalan.org>

ISBN -13: 978-84-694-1128-5

O Día das Letras Galegas foi instituído pola Real Academia Galega, no 1963, para homenaxear a aquelas persoas que salientasen pola súa creación literaria en idioma galego ou pola defensa do noso idioma. Este ano 2011 adícaselle a Lois Pereiro, pola importancia e modernidade da súa poesía.

Lois Ángel Sánchez Pereiro, máis coñecido por Lois Pereiro, naceu en Monforte de Lemos (Lugo), o 16 de febreiro de 1958 e morreu na Coruña, no ano 1996.

Á idade de 17 anos viaxou a Madrid para estudar na universidade a carreira de Socioloxía. Aos poucos meses voltou de novo a Monforte para traballar na cristalería de seu pai.

Ao ano seguinte regresou a Madrid para estudar na Escola Oficial de Idiomas, francés, inglés e alemán. Durante este tempo participa na elaboración da revista *Loia*, xunto con outros galegos afincados en Madrid. Desta revista só se editaron catro números.

No ano 1981, xa con graves problemas de saúde, regresa definitivamente a Galicia, onde colabora en varias antoloxías poéticas *De amor e desamor* (1984 e 1985) e tamén na revista *Luzes de Galiza*, onde publicará oito capítulos dunha novela que deixará sen rematar.

Publicou varios libros de poemas: *Poemas e Poesía última de amor e enfermidade*.

No seu libro póstumo *Poemas para unha loia*, 1997, recóllense versos escritos durante a súa estadía madrileña.

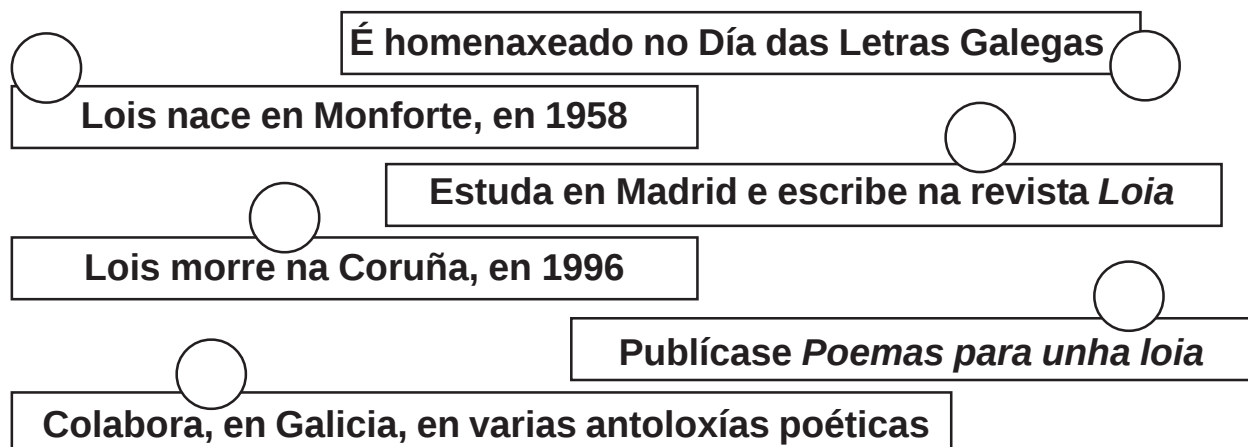

Lois Pereiro, nunha caricatura de Xulio Gallego

1.- A VIDA DE LOIS PEREIRO

Ordena cronoloxicamente e copia os seguintes acontecementos na vida de Lois Pereiro.

1	▶	
2	▶	
3	▶	
4	▶	
5	▶	
6	▶	

2.- OS ANOS MÁIS IMPORTANTES

1958	▶	
1975	▶	
1984	▶	
1996	▶	
1997	▶	
2011	▶	

3.- QUE SABES DE LOIS PEREIRO? _____

Completa este cuestionario sobre Lois Pereiro.

***Onde naceu?**

***Cando?**

***Que estudos realizou en Madrid?**

***En que revista participou cando estivo estudando en Madrid?**

***Como se chamaba a revista coa que colaborou en Galicia?**

***Que tres libros de poesías escribiu?**

Completa a ficha do libro e colorea a portada.

☐	TÍTULO	
	AUTOR	
☐	EDITORIAL	

4.- LOIS PEREIRO EN SEIS VIÑETAS

Completa esta banda deseñada con seis momentos da biografía de Lois.

LOIS PEREIRO

Naceu en 1958 pasando a súa infancia e adolescencia en Monforte.

Aos 17 anos marchou a Madrid a estudar na universidade.

Máis tarde, tamén en Madrid, comezou os estudos de idiomas.

Colaborou en dúas revistas: «Loia» e «Luzes de Galiza».

Escrebiu tres libros de poemas e deixou inacabada unha novela.

Enfermou por unha intoxicación alimentaria, morrendo en 1996.

*A media altura cables en vangarda
entrecruzando a aire encrucilladas
perpectivas anónimas sen sombra
nivel de fume e fluxos do deforme
un suburbio de aceiro e quilowatios
coa estatura das terras procreadas.*

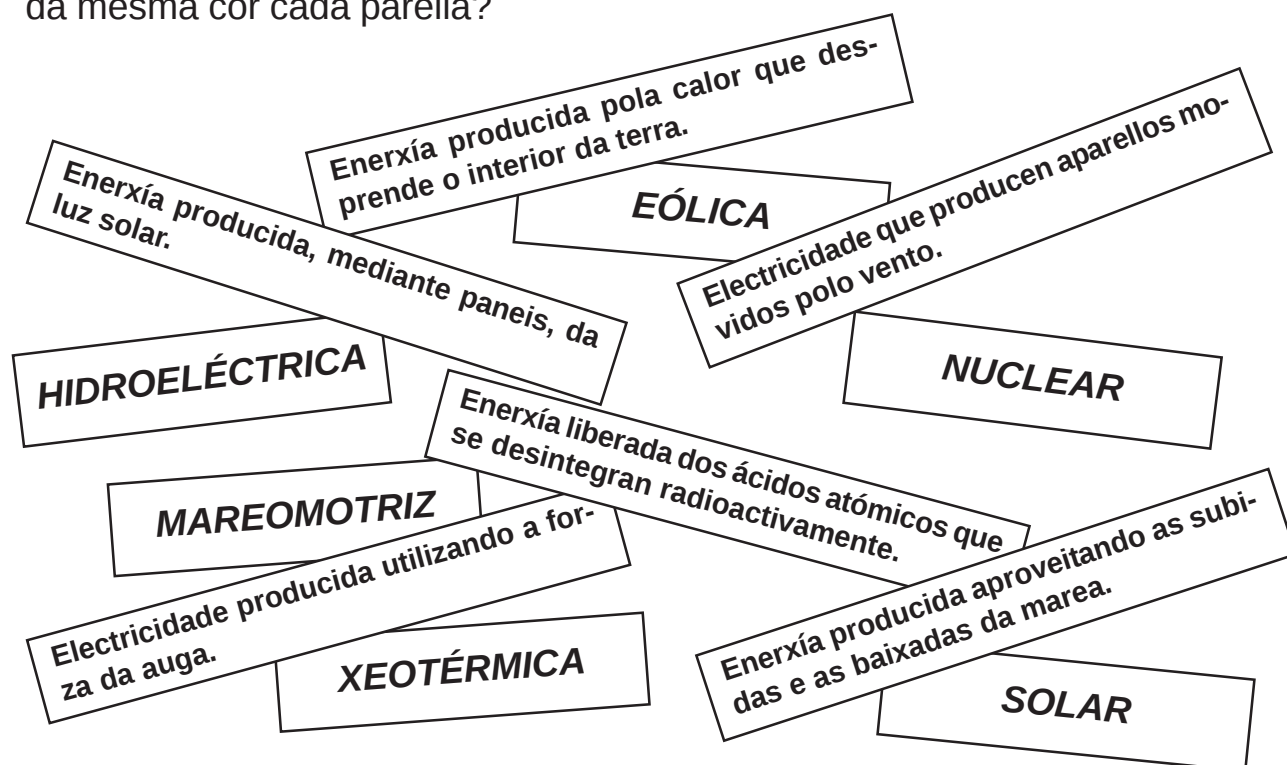

Lois Pereiro

1.- DE ONDE VÉN A ELECTRICIDADE? _____

A orixe da electricidade que consumimos é moi variada: hidráulica, nuclear, coxeración, térmica con carbón, con gas, con fuel, eólica, solar, xeotérmica, mareomotriz...

Poderás relacionar cada tipo de electricidade coa súa definición coloreando da mesma cor cada parella?

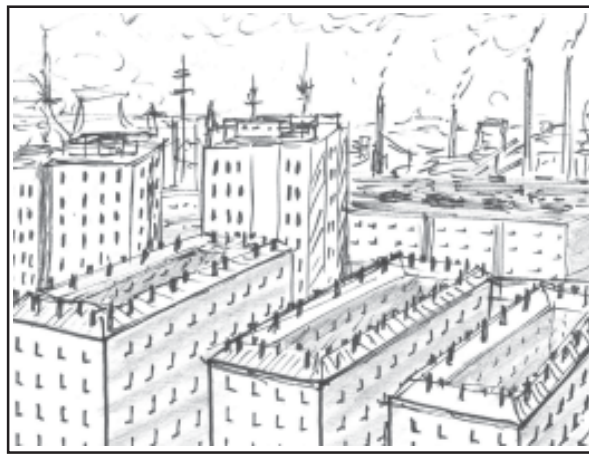
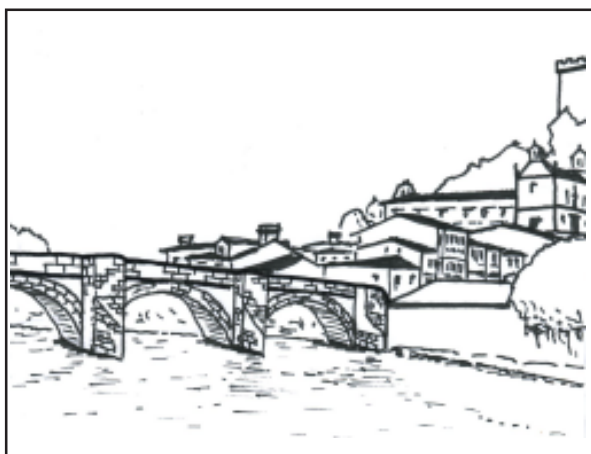

2.- COMPRENDICHES O TEXTO? _____

1.- A que altura están os cables?

2.- Como é o suburbio?

3.- Cal destas dúas paisaxes cres que é a que máis se parece á descrición que fai Lois Pereiro no seu poema? Colorea a túa opción.

4.- Le o poema e escribe ao lado de cada definición a palabra correcta.

Unidade eléctrica de potencia que equivale a mil vatios.

Movementos dos líquidos e fluídos en xeral.

Conxunto de obxectos que están máis avanzados.

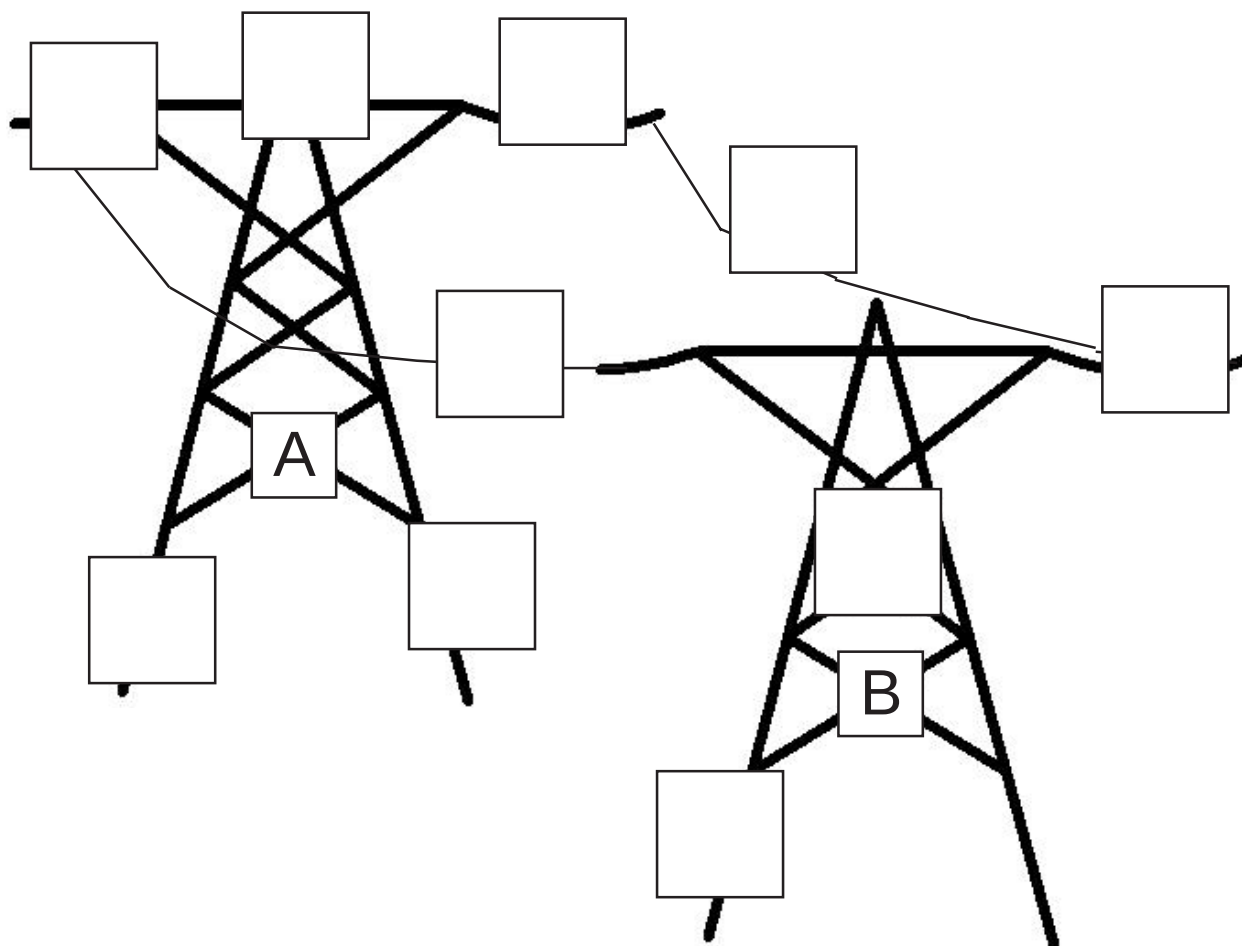
Punto onde se cruzan camiños, estradas...

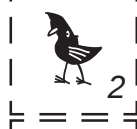
VANGARDA - ENCRUCILLADA - QUILOWATIO - FLUXO

3- COMO ANDAS DE ATENCIÓN? _____

Os tendidos eléctricos e os cables, ademais de servir para o transporte de enerxía son un magnífico lugar de descanso de numerosas aves. Recorta e coloca cada paxaro no lugar que se indica.

Na parte superior
dereita do poste A

Na parte inferior
do poste B

Na parte inferior
dereita do poste A

No medio do
cable dereito

Na parte superior
central do poste A

Na parte superior
esquerda do poste A

No medio do cable
esquerdo

Na parte superior
dereita do B

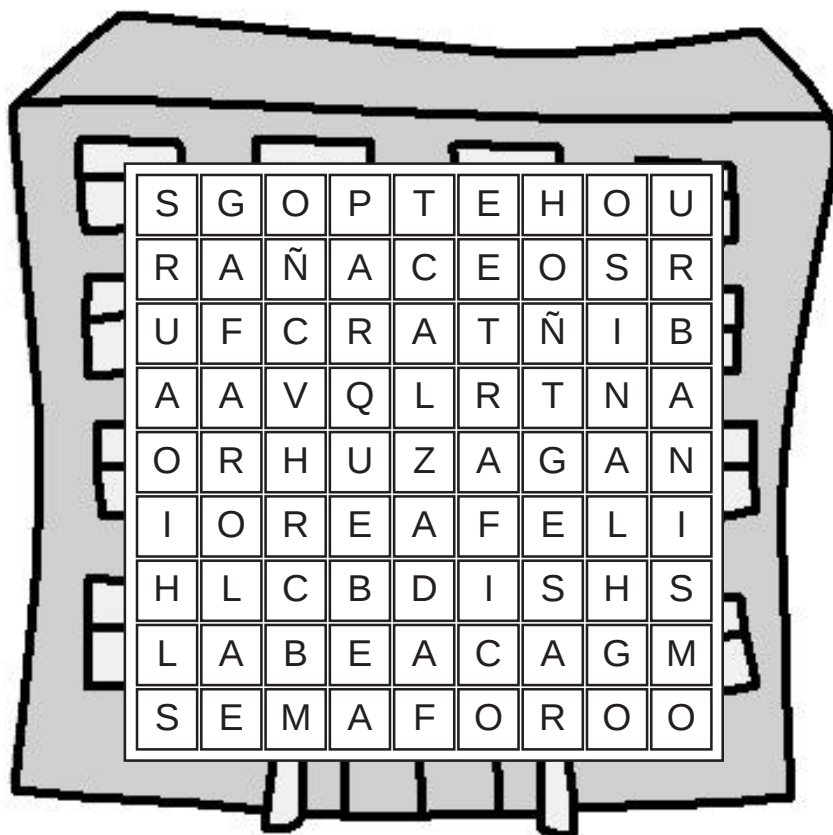
No medio do
poste B

Na parte inferior
esquerda do poste A

4.- A CIDADE

Localiza nesta sopa de letras nove palabras relacionadas coa cidade.

RAÑACEOS
RUA
PARQUE
SEMAFORO
URBANISMO
CALZADA
SINAL
TRAFICO
FAROLA

5.- AFORRANDO ENERXÍA

Xa sabes que cómpre aforrar enerxía. Esta mensaxe secreta vai te axudar a coñecer algunhas normas que podes aplicar para aforrar enerxía.

As vogais telas que colocar ti.

P G R S L C S
 S P R L L S L C —
 T R C S C N D N N
 S N C S T N

*O tren fura paisaxes coma un piollo
nos cabelos escuros de Escocia escurecida
mentres veñen as mans
do abrente alleo
abrindo as portas daquel día de setembro
cruzando o Mar do Norte cara ás illas
chegando a un Edinburgo en sombra estraña
baixándome do tren coa mente aberta.
¿Onde se deita a noite en Edinburgo?
¿á esquerda do castelo de carbón diamante
cun sol negro?*

Lois Pereiro

6.- COMPRENDICHES A POESÍA? _____

1.- Por onde circula o tren? _____

2.- En que mes foi realizada a viaxe? _____

3.- Fai unha descrición de como podería ser o tempo metereolóxico ese día?

4.- Que fai o tren? _____

5.- Onde fura o piollo? _____

6.- A que estación chega o tren? _____

7.- QUE LINGUA...!

En moitos estados, países e lugares do mundo conviven, polo menos, dúas linguas. Completa a seguinte táboa usando os idiomas do recadro.

IRLANDÉS ESPAÑOL ESCOCÉS INGLÉS FRANCÉS GALEGO HOLANDÉS ALEMÁN

	IDIOMAS	
GALICIA	G _____	E _____
ESCOCIA	I _____	E _____
SUIZA	F _____	A _____
IRLANDA	I _____	I _____
BELXICA	F _____	H _____

8.- SOMOS SEMELLANTES?

Imos na procura de semellanzas entre Escocia e Galicia. Completa cun **SI** ou cun **NON** o seguinte cadro e compara en cantos puntos coinciden.

<i>Nas paisaxes predomina o verde e hai moitos ríos, esteiros, cantís...</i>	☐
<i>A paisaxe máis habitual no interior é de frondosos bosques, fragas, soutos...</i>	☐
<i>A paisaxe costeira é de monte baixo e campos.</i>	☐
<i>Conviven dúas linguas nun mesmo país.</i>	☐
<i>No folklore emprégase como instrumento rei, a gaita.</i>	☐
<i>Chove con moita frecuencia.</i>	☐
<i>Son dous dos «países celtas».</i>	☐
<i>A festa típica realízase comendo e bebendo produtos típicos da terra e tocando música tradicional.</i>	☐

9.- QUE SABES DE ESCOCIA? _____

Bota man da internet e averigua se estas oracións son verdadeiras ou falsas.

<i>O traxe tradicional dos homes ten saia.</i>	▶	☐ V	☐ F
<i>A bebida máis recoñecida é o whisky.</i>	▶	☐	☐
<i>O seu instrumento tradicional é a gaita.</i>	▶	☐	☐
<i>A súa festa nacional é o día de San Andrés, o 30 de novembro.</i>	▶	☐	☐
<i>É un país que forma parte da Gran Bretaña.</i>	▶	☐	☐
<i>A súa bandeira ten as cores branca e azul.</i>	▶	☐	☐
<i>É un país que non ten acceso ao mar.</i>	▶	☐	☐

10.- COMPARANDO _____

Fai comparacións seguindo o exemplo do poema e completa as oracións co nome doutros animais.

Fura coma un piollo.

Come coma unha... _____

Canta coma unha ... _____

Traballa coma unha ... _____

Móvese coma unha ... _____

Ten vista de ... _____

11.- IMOS DE VIAXE? _____

Para viaxar non queda máis remedio que adquirir un billete. Nestes billetes hai moita información, só hai que prestar un pouco de atención. Bótalle unha ollada a este de Renfe e contesta ás preguntas.

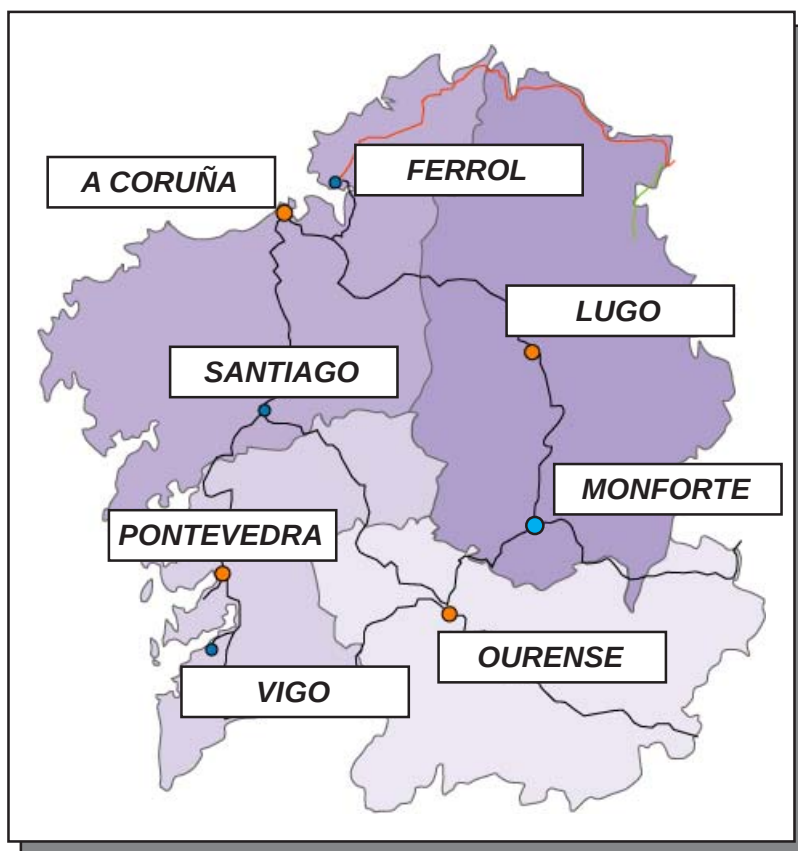
renfe		Billete- + Reserva	
Validez de regreso: 60 días		BOBV8853	5677
N. billete: 665330566782 86114		17MAIO11	12:30
Data:	17MAIO11	Coche:	3 TURISTA
Orixe:	A CORUÑA	Praza:	06D
Destino:	OURENSE		
Procedencia:	TALGO		
Doc: 777126416			
Data:		Coche:	
Orixe:		Praza:	
Destino:			
Procedencia:			
016 IDA E VOLTA		Prezo:	###29, 00.- euros
METÁLICO		Gastos xestión:	### 1, 00.- euros
		IVE 10%:	### 3, 00.- euros
		TOTAL:	###33, 00.- euros

- 1.- Cal é a estación de orixe do tren? _____
- 2.- A onde vai? _____
- 3.- A que hora sae? _____
- 4.- A que hora ten prevista a súa chegada? _____
- 5.- Cal é o prezo total da viaxe? _____
- 6.- Como fixeron efectivo o importe do billete? _____
- 7.- Como se chama a empresa propietaria do tren? _____
- 8.- Que porcentaxe de IVE houbo que pagar? _____
- 9.- Cal foi o importe total do IVE? _____

10.- Observa o mapa ferroviario de Galicia e indica as dúas posibles rutas que podemos seguir para chegar dende a Coruña a Ourense.

RUTA 1

RUTA 2

12.- O FERROCARRIL

Dende o ano 1804 no que se puxo en marcha a primeira locomotora a vapor, o mundo ferroviario evolucionou e diversificouse moito. Saberías colorear da mesma cor cada tipo de tren coas súas características?

FUNICULAR

TREN LIXEIRO

É un tren movido por cables que supera grandes penden-tes.

É un tren que se move por medio dunha cremalleira e que supera grandes desniveis.

TREN CREMALLEIRA

É un tipo de tren utilizado para o transporte de viaxeiros en áreas urbanas.

METRO

Tren metropolitano. É un ferrocarril subterráneo.

TRANVÍA

É un ferrocarril de superficie de trazado urbano.